

بِاَمِ خُدا

بر منهج تجربه

(براساس تجارب زیسته معلمان ناحیه ۱ رشت)

با همکاری مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک رشت
ویژوهشسرای پروفیسور رضا

گردآورندگان:

دکتر زهرا خدایاری - دکتر سیده رقیه فرجودی - بهرام صفری

انتشارات حق شناس
HAGHSHE NASS
PUBLICATION

۱۴۰۱

انتشارات حق شناس
HAGHSHENASS
PUBLICATION

سرشناسه	خدایاری، زهرا، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	بر منهج تجربه : (براساس تجارب زیسته معلمان ناحیه ۱ رشت) / زهرا خدایاری، سیده رقیه فرجودی، بهرام صفری ؛ ویراستار اکبر حق شناس؛ با همکاری مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک رشت و پژوهشسرای پروفیسور رضا
مشخصات نشر	رشت: حق شناس، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	۱۵۲ ص.
شابک	978-622-6809-36-8
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه: ص ۱۵۱ - ۱۵۲.
موضوع	معلمان -- ایران -- رشت -- خاطرات Teachers -- Iran -- Rasht -- Diaries
شناسه افزوده	فرجودی، سیده رقیه، ۱۳۵۰ -
شناسه افزوده	بهرام صفری، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره	LB۲۸۳۲ / ۴
رده بندی دیویی	۳۷۱ / ۱۰۰۹۵۵۰۳۴۲
شماره کتابشناسی ملی	۸۹۰۹۰۸۵

نام کتاب	بر منهج تجربه
گردآورندگان	دکتر زهرا خدایاری - دکتر سیده رقیه فرجودی - بهرام صفری
ویراستار	مهندس اکبر حق شناس
ویراستار ادبی	دکتر روشنگر گلدوست
ناشر	انتشارات حق شناس
عوامل اجرایی	سیده سعیده ایزدی مهر - مریم برجسته
طرح روی جلد	مریم اسماعیل پور
چاپ	۱۴۰۱
چاپخانه و صحافی	هنگام
قیمت	در سایت انتشارات درج شده است
شمارگان	۵۰۰
شابک	ISBN 978-622-6809-36-8 ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۰۹-۳۶-۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مرکز نشر و پخش: رشت - سبزه میدان - نبش بیستون - مرکز تجاری سبز

تلفن: ۳۳۲۴۴۱۴۴ نمابر: ۳۳۲۴۶۷۶۹ تلفن همراه: ۰۹۱۱۶۳۴۷۸۲۰

www.Haghshenass.com

E-mail: Haghshenass_publication@yahoo.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیش گفتار	
بخش اول: کلیات	
مقدمه	۱۰
تعریف روایت	۱۲
اهمیت و ضرورت روایت نویسی	۱۴
ویژگی‌ها و اجزای روایت	۱۸
بخش دوم: روایت‌های زیسته معلمان	
زنگ املا	۲۴
ققنوس	۲۷
خاطراتی که معلم بودند	۳۰
شاه شطرنج کجاست	۳۶
گردش در کوه	۳۸
معارفه من در روز نخستین روز معلمی	۴۱
دنیا هنوز قشنگی‌هایش را دارد	۴۴
خانم باید کروکی بکشد	۴۷
کمند محبت	۴۹
اندر حکایات مدرسه حاشیه شهر	۵۲
سخنی نقر از دانش آموز کلاس اول	۵۸
دختری به نام لیلا	۶۰
آنجا پر از صفا بود	۶۳
از...از...از... همه بهتر، می آفاجانه	۷۱
تاسیس کتابخانه	۷۵
مدیر مدرسه	۷۷

۷۹	مرد کوچک
۸۲	کلاس چند پایه
۸۵	شبی از شب‌های مدرسه شبانه‌روزی
۸۸	در اتاق باز نیست!!!
۹۰	بازی با آینه
۹۲	تدبیر هوشمندانه
۹۶	قدرت باور
۱۰۰	آقا پیمان
۱۰۶	جشن تولد
۱۰۸	تربیت لامپی
۱۱۰	تولد دوباره
۱۱۶	اولین روز کاری
۱۲۰	از خاطرات دوران کرونا
۱۲۲	سپهر
۱۲۶	برگی دیگر از خاطرات مدرسه من
۱۲۹	شاگردی کوچکی که معلمی بزرگ بود
۱۳۲	معلمی عشق است
۱۳۴	زنگ نقاشی
۱۳۶	شاگرد قصاب
۱۴۰	شیرین‌ترین بیسکویت زندگی من
۱۴۲	رویداد غیر مترقبه
۱۴۴	شب‌بخون ناگهانی کرونا

بخش سوم: سخن پایانی

۱۴۸	کلام آخر
۱۵۱	فهرست منابع

مقدمه ای بر کتاب تجربه های فرهنگیان ناحیه یک رشت

آموزگاری صحنه علم و عمل است و آموزگار کسی است که می داند و دانایی خود را در عمل به کار می گیرد. او می داند که آنچه به دانش آموزان منتقل می کند و یا رفتاری که با آنها دارد بر جان و دل آنها می نشیند و پایه های عمل آنها می شود. او می داند که انسان سازی بدون دانایی و عمل عالمانه امکان پذیر نیست. انسان ها بزرگترین امانتی هستند که پدران و مادران و جامعه به دست آموزگاران سپرده و هر گونه کاستی، کژی و اشتباهی سبب وارد آمدن زیان های جبران ناپذیری بر پیکره منابع و استعداد های جامعه می گردد. کارگاه و آزمایشگاه پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان در جهان امروز در درجه اول کلاس های درس و فضای مدرسه است.

آموزگاری یک فرایند دو طرفه است که از یک طرف معلم دانش و تجربه های خود را به دیگران انتقال می دهد و از طرف دیگر تجربه و دانش بیشتری را ضمن عمل کسب می کند. یاددهی و یادگیری دو فرایند وابسته به هم هستند و بر هم تاثیر متقابل دارند. دانش آموزان هم یاد می گیرند و هم یاد می دهند و معلمان هم یاد می دهند و هم یاد می گیرند. در حقیقت، معلمان، ضمن آن که یاد می دهند، از عکس العمل ها و رفتار های دانش آموزان چیزهای زیادی یاد می گیرند.

در مدارس، مدیران و معلمان با صحنه های متنوعی از رفتارها، عکس العمل ها، ویژگی ها، عادات و تربیت های گوناگون رو به رو می شوند که باید در مقابل و متناسب با آنها از خود رفتارهای مناسب، علمی و سازنده ارائه دهند. گاهی اوقات، این رفتارها آنقدر ظریف، نوظهور، شگفت آور و خلاقانه هستند که نشان دادن رفتار مناسب با آنها نیاز به دانش، خلاقیت، تفکر، هوشمندی، دقت و تمرکز دارد. معلمان موفق همان هایی هستند که می کوشند در حین عمل یاددهی و معلمی خود، به عنوان یک پژوهشگر با دقت، تمرکز، بصیرت، دانایی و ابتکار رفتارهای مناسب را ارائه دهند. همین داد و ستدهای ضمن عمل پایه های تجربه های حرفه ای معلمی می شود. تجربه

های درست پایه و اساس علم تخصصی هستند. آموزش و پرورش پویا، کارآمد و پیشرفته، آموزش و پرورش است که از معلمین دانا، بصیر، کاردان، خلاق و با تجربه برخوردار باشد.

آنچه در این مجموعه مشاهده می‌شود نمونه‌هایی از ویژگی‌های معلمان علاقمند و فعال در یک آموزش و پرورش است که تجربه‌های مفیدی در کار معلمی خود داشته‌اند. راویان خاطره‌ها و تجربیات شغلی خود را با زبانی ساده و بی‌آلایش بیان داشته‌اند و ماهیت شغل معلمی را برجسته و مسئولیت‌ها، ظرافت‌ها و حساسیت‌ها و تاثیرگذاری شغلی خود را به نمایش گذاشته‌اند. نویسندگان نشان داده‌اند که معلمی یاد دادن و یادگیری دو جانبه در مدرسه و کلاس است و تجربه‌های همراه با دقت، تمرکز، تفکر، دانایی و روابط انسانی پایه و میدان یاددهی و یادگیری هستند. در عین حال باید تاکید شود که تجربه‌های یاددهی- یادگیری همراه با روابط انسانی، عشق، محبت و خیرخواهی کاتالیزور، فعال‌کننده و افزایش دهنده تاثیرگذاری و سازندگی هستند که دایره نفوذ آموزگار و معلم را از داخل یک کلاس یا مدرسه به زندگی گسترده تر می‌کند.

این تجربه علاوه بر ایجاد احساس پویایی و زنده بودن معلمان این مجموعه، زمینه‌های فعال‌تر شدن معلمان دیگر و توسعه نگرش‌های حرفه‌ای معلمی می‌شود که به نوبه خود، سبب پیدایش و تقویت فرهنگ معلمی و آموزش و پرورش می‌شود. باشد که این تجربه مقدمه‌ای دیگر بر توسعه نگاشتن تجربه‌های زیسته معلمان در سرتاسر کشور باشد.

مرداد ماه ۱۴۰۱ - دکتر سید محمد میرکمالی

استاد مدیریت آموزشی دانشگاه تهران